

Niets is meer wezenlijk

// How can we compare with care,
in order to share //

Als een moderne Don Quichot trekt **Fred Matser** ten strijde tegen de verloedering van onze planeet. Ooit zwaaide hij de scepter over een van de toen grootste projectontwikkelaars van ons land, maar een spirituele ervaring wees hem de levensweg waar hij naar op zoek was. Hij initieerde talloze projecten op het gebied van gezondheidszorg en milieu.

Lange tijd leek Fred Matser voorbestemd voor een carrière in het vastgoed. Zijn vader was de eerste onafhankelijke vastgoedontwikkelaar in Nederland. Het bedrijf Johan Matser BV was onder meer verantwoordelijk voor de bouw van stadion De Galgenwaard in Utrecht. Door een ernstige ziekte van zijn vader kwam de jonge Matser op negentienjarige leeftijd terecht in het bedrijf. Hij voelde zich nooit helemaal thuis in die wereld. Een spirituele ervaring in het begin van de jaren tachtig opende hem de ogen. Matser meldde zich spontaan aan als vrijwilliger bij het Rode Kruis. Het was het startsein van een langdurige carrière als professioneel vrijwilliger. De zakenman maakte plaats voor de filantroop. Of zoals Matser zelf zegt: “Ik heb mijn hart laten spreken”.

Door zijn achtergrond als zakenman werd Matser ingezet als *executive chairman* op het *Child Alive-project* van het internationale Rode Kruis. “Er gingen destijds circa vijf miljoen kinderen onder de vijf jaar dood aan de gevolgen van uitdroging door diarree”, schetst Matser de situatie begin jaren tachtig in Afrika. “En dat terwijl dit met een combinatie van zout, water en suiker eenvoudig te verhelpen is. Iets wat bijna niets kost en uiterst effectief is. Daar zag ik dat er maar heel weinig voor nodig is om de wereld een beetje beter te maken.”

Inmiddels zijn we 25 jaar verder en heeft Matser geparticipeerd in talloze projecten op het gebied van gezondheidszorg, milieu en vrede. Dit jaar verscheen *Rediscover Your Heart*, een boek waarin hij vertelt over zijn opmerkelijke leven en zijn spirituele ervaringen. Daarnaast komen er in het boek ook vele prominente zielsverwanten aan het woord. Zo wordt het voorwoord verzorgd door Mikhail Gorbatsjov en het nawoord door Deepak Chopra. In het laatste deel van het boek levert een flink aantal nationaal en internationaal bekende namen een bijdrage, zoals: Anthony Burgmans, Jane Goodall en Ruud Lubbers.

Spirituele ervaringen

“De reacties op mijn boek zijn nogal wisselend”, vertelt Matser. “In het eerste deel vertel ik over mijn

transformatie van zakenman naar filantroop. Dat is voor veel mensen goed te vatten. Men vindt het over het algemeen een inspirerend verhaal. Het tweede deel wordt als minder toegankelijk ervaren.” In dit deel gaat Matser in op de inzichten die hij krijgt door zijn spirituele ervaringen. Matser haalt diep adem en waagt een poging om dat wat hem drijft toe te lichten: “Wij zijn *human beings*. Menswezens. Voor mij is de *mens* de eindige expressie van het *wezen*. Terwijl het *wezen* het equivalent is van het oneindige. Momenteel is alles zo menselijk en niets is meer wezenlijk.”

Denk met het hart

“Het gaat erom dat wij als mensen weer leren om met geduld en respect onze gedachten te ordenen voordat wij tot daden komen of woorden uitspreken”, zegt Matser. “We moeten wat onze hersenen denken, laten filteren door de wijsheid en liefde van ons hart.”

Gevraagd naar een voorbeeld slaat Matser een brug naar de economische crisis waar wij ons op dit moment in bevinden. “Nog niet zo heel lang geleden ging men naar de boerenleenbank in het dorp voor een hypotheek. Daar zat een man achter een loket die de aanvraag in behandeling nam. Een hypotheek wordt verstrekt en het huis wordt gekocht. Dan wordt de kostwinner ziek en kan er drie maanden lang niet aan de rente- en aflossingsverplichtingen worden voldaan. Het gezin in kwestie gaat weer naar diezelfde bank en vraagt aan de loketmedewerker of ze samen tot een oplossing kunnen komen. De loketmedewerker kent het gezin en stemt ermee in dat de kosten van die drie maanden over het gehele jaar worden gespreid. Hij voelt aan dat het geen zin heeft om de stressvolle situatie van het gezin nog zwaarder te maken. Hiermee toont de loketmedewerker empathie en versterkt hij het gevoel van verbondenheid.”

“Kijken we naar het heden, dan is de loketmedewerker ondergeschikt geworden aan het systeem en is het gezin niet meer dan een nummer. Als een gezin nu zijn maandlasten niet op kan brengen, wordt er uiteindelijk een procedure opgestart om het gezin uit het huis te plaatsen. Waarom? Omdat ergens op een scherm – waar weten we al niet eens meer – een alarm afgaat als

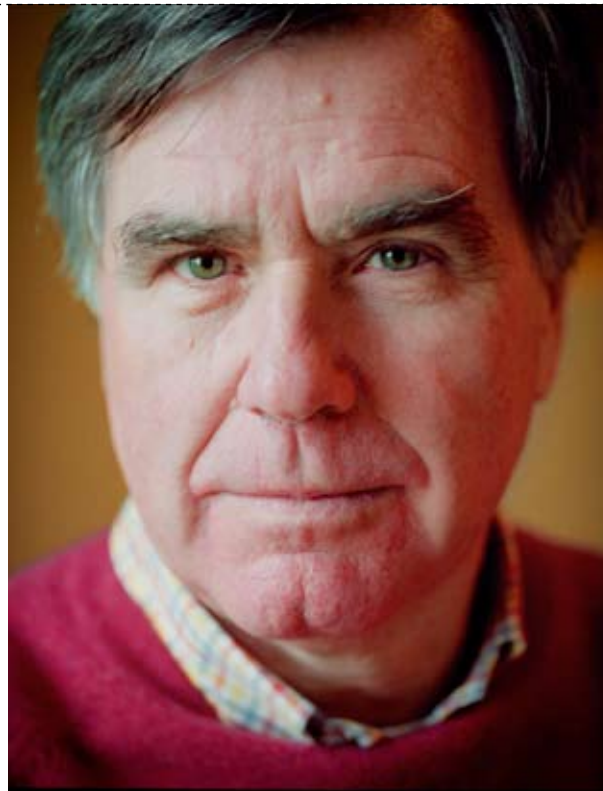
er een maand niet is betaald. Alle verbindingen met het gezin zijn verdwenen. En de kredietcrisis legt dit nu pijnlijk bloot. Maar deze crisis kan ook een kans zijn. Juist nu worden we teruggebracht naar de vraag hoe we onszelf opnieuw kunnen verbinden met ons hart. Om op die manier weer oog te krijgen voor anderen.”

Antropocentrisme

Een ander punt waar Matser zich zorgen over maakt, is de afstand tussen de moderne mens en de natuur. “De mens is zijn innerlijke natuur aan het verliezen doordat hij disfunctionele cultuur creëert. Zonder dat hij daarbij de natuurlijke wetten van cyclisch evolutionaire schepping respecteert. Dit egoïsme wordt ook wel antropocentrisme genoemd. Bij een antropocentrische grondhouding is de mens het middelpunt. De mens is de norm en beoordeelt alles, dus ook de natuur, naar het nut voor de mens. De gevolgen van dit egoïsme zijn evident. De opwarming van de aarde, het uitsterven van vele diersoorten, oorlogen en ga zo maar door. En dat terwijl alle levensvormen prima naast elkaar kunnen bestaan. Er is namelijk helemaal geen schaarste. Dat schaarste de basisveronderstelling is van al onze economische wetten is wat dat betreft tekenend. Er is geen schaarste, er is een verdelingsvraagstuk! We moeten niet de competitie met elkaar aangaan maar nadenken over *how can we compare with care, in order to share.*”

Urbane structuren

Hoewel zijn spirituele boodschap - naar eigen zeggen - soms moeilijk

te volgen is, laat deze niets aan onduidelijkheid te wensen over. Ook over de oorzaken is Matser helder. “Tachtig procent van de mensen woont tegenwoordig in urbane structuren. Deze omgevingen zijn een uitdrukking van menselijk maaksel. Hoewel wij zijn geboren als onderdeel van de natuur, wonen de meeste mensen al lange tijd niet meer in de natuur. Alles wordt bepaald vanuit de gevangenis van de urbane structuur: de politiek, het bedrijfsleven, de media. Daardoor zijn wij ons steeds minder ‘natuurlijk’ gaan gedragen. Sterker nog: als wij vanuit onze ‘normale’ urbane omgeving terugkijken op de natuur, dan vinden we de mensen die daar wonen gek of onderontwikkeld. De wereld op zijn kop! Juist die mensen zijn nog het meest verbonden met de natuur.”

Malaria No More

“We maken allemaal deel uit van de zwaartekracht. We ademen allemaal dezelfde lucht. We maken gebruik van dezelfde faciliteiten. In plaats van mensen en de natuur buiten te sluiten moeten we tot het besef komen dat we er samen iets van moeten maken.” Aan Fred Matser zal het in ieder geval niet liggen. Hij is momenteel druk bezig met de bestrijding van malaria. Zo stond hij aan de wieg van de stichting *Malaria No More*. “Deze organisatie werkt nauw samen met onder meer het Nederlandse Rode Kruis, Unicef, Flying Doctors en het Koninklijke Instituut voor de Tropen. Zij leggen ons hun projecten tegen malariabestrijding voor. Via een commissie beoordelen wij hoeveel geld er vanuit *Malaria No More* per project wordt toegewezen. Ik voel me nauw betrokken bij het malariavraagstuk. Jaren terug ben ik zelf bijna aan malaria overleden. In dankbaarheid voor het leven doe ik graag iets terug.”

Matser over zijn spirituele ervaringen

In zijn boek *Rediscover Your Heart* schrijft Matser over zijn spirituele ervaringen.

“Ik heb een aantal inzichten gekregen op grond waarvan ik een filosofie over het bestaan heb opgebouwd”, zegt Matser.

“Het gaat over het eindige, het oneindige, ruimte en tijd, stroom, evolutie, het principe man en vrouw en onconditionele liefde. Per definitie bestaat alles naast elkaar. Kijk naar ruimte en tijd. Iedereen neemt een aparte plaats in de ruimte in.

Alles is daar voortdurend in beweging en iedereen leeft in een verschillende tijd. Als tijd wordt gedefinieerd met de snelheid van het licht, heeft elk punt in de ruimte een andere tijdscoördinaat. Zo bekeken zijn ruimte en tijd dus eigenlijk inwisselbaar. Elke locatie heeft een andere tijd zoals elke tijd een andere locatie heeft. Dat zijn de functies en karakteristieken van de eindigheid: alles bestaat naast elkaar.”

“Het eindige wordt omvat door het oneindige terwijl het oneindige op zijn beurt nooit door het eindige omvat kan worden. Omdat wij als mensen het oneindige uitsluiten, hebben wij alles waar wij in geloven en al onze waardesystemen verankerd in de eindigheid. En die eindigheid is per definitie vergankelijk. In ons bewustzijn zal er een dag zijn dat er geen dag meer is. Er is dan dus niets meer. Dat niets is de oneindigheid. Daarmee is de oneindigheid de constante en in feite de bron waaruit het eindige is geboren. Gelukkig ben ik door een kiertje geglipt van de oneindigheid!”

Momenteel wordt gewerkt aan een verbeterde versie van *Rediscover Your Heart*. Deze keer heeft een Engelse uitgever zich over het boek ontfermd. Matser hoopt binnenkort ook een Nederlandse vertaling uit te kunnen brengen.